

PATVIRTINTA
Vilniaus Liepkalnio mokyklos
direktoriaus 2024 m. lapkričio 28 d.
įsakymu Nr. V- 140

VILNIAUS LIEPKALNIO MOKYKLOS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Liepkalnio mokyklos pažintinės ir kultūrinės veiklos bei edukacinių išvykų organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokykloje vykdomos kultūrinės, meninės, pažintinės, kūrybinės ir kt. veiklos bei edukacinių išvykų organizavimo ir vykdymo tvarką.
2. Mokyklos vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė ir kt. veikla (toliau – pažintinė ir kultūrinė veikla) turi būti siejama ne tik su mokyklos ugdymo tikslais, bet ir su mokinių ugdymosi poreikiais.
3. Vadovaudamasi Bendraisiais ugdymo planais, mokykla pati priima sprendimą, kiek šiai veiklai per mokslo metus skirs pamokų, atsižvelgdama į pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiose programose numatytą turinį ir pasiekimus, mokinių amžių.
4. Mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė ir kita veikla yra privaloma sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis.
5. Ugdymo ne mokykloje procese skiriamos prasmingos užduotys, vertinama mokymosi pažanga, su mokiniais vykdoma refleksija, tėvai informuojami įrašu e. dienyne.

II SKYRIUS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

6. Atsižvelgiant į dalyko bendrosios programos mokymosi turinį, mokyklos veikos tikslus ir uždavinius ugdymo procesas ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamas vykdamas:
 - 6.1. išvykas, t. y. išvykimus iš mokyklos mokymosi tikslais: į muziejus, parodas, bibliotekas, kultūros centrus, STEAM centrus, parkus, sporto aikštynus, baseinus ar kitus objektus, erdves, kuriose organizuojamas ugdymo procesas;
 - 6.2. pažintines veiklas, kaip neformaliojo vaikų švietimo veiklas, skirtas vaikų ir jaunimo jautiniam, pilietiniam ir kultūriniam ugdymui skatinti.
7. Pažintinės veiklos organizavimo formos:
 - 7.1. ekskursija – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas; gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;
 - 7.2. turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;
 - 7.3. sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

7.4. vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

7.5. žygis – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

7.6. varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

7.7. ugdymo karjerai išvyka – užsiėmimas už mokyklos ribų, skirtas lavinti gebėjimus, ugdyti kompetencijas, padėsiančias rinktis studijų kryptį, profesinę veiklą bei planuoti savo vietą darbo rinkoje.

7.8. edukacinė išvyka - tai pamoka, kurios pagrindinis tikslas yra mokytis ir įgyti naujų žinių bei patirčių. Ji apima vizitus į istorines vietas, muziejus, gamtos objektus ar kitus švietimo centrus, kur galima ne tik pamatyti, bet ir gilinti žinias apie tam tikras temas ar disciplinas. Edukacinėse išvykose siekiama praplėsti dalykines žinias, skatinti kūrybiškumą, taip pat suteikti galimybę praktikai ir teorijai susijungti realioje aplinkoje.

8. Ugdymo proceso ne mokyklos aplinkoje trukmė gali būti:

8.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);

8.2. visos dienos (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);

8.3. ilgesnė nei vienos dienos (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).

9. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamas:

9.1. artimoje aplinkoje, netoli mokyklos esančiose organizacijose, viešose erdvėse ar parkuose ir kituose objektuose;

9.2. savivaldybės teritorijoje;

9.3. kitos savivaldybės teritorijoje;

9.4. kitoje šalyje.

III SKYRIUS

UGDymo NE MOKYKLOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

10. Pažintines kultūrines veiklas gali organizuoti dalyko mokytojai, klasės vadovai, švietimo pagalbos specialistai (toliau – pedagogai):

10.1. dalyko mokytojai numato ugdymo kitose aplinkose poreikį, tikslus ir turinį, atsižvelgdami į dalyko bendrojoje programoje numatytus tikslus ir mokinių ugdymosi poreikius;

10.2. klasės vadovai kultūrinės pažintinės veiklos (edukacinių išvykų, ekskursijų ir kt.) poreikį, tikslus ir turinį numato, atsižvelgdami į klasės mokinių ugdymo tikslus ir poreikius, numatytus metiniame klasės vadovo veiklos plane, bei mokyklos metų plane numatytus uždavinius;

10.3. švietimo pagalbos specialistai, neformaliojo ugdymo mokytojai pažintines edukacines veiklas organizuoja, atsižvelgdami į mokinių ugdymo karjerai, saviraiškos, bendrųjų kompetencijų ugdymosi poreikius.

11. Siekiant užtikrinti sklandų mokyklos ugdymo proceso organizavimą, pedagogai planuodami edukacines veiklas kitose aplinkose su atsakingu direktoriaus pavaduotoju suderina pažintinės kultūrinės veiklos datą, tikslus, vykstančių mokinių bei lydinčių asmenų sąrašą bei pateikia dokumentus:

11.1. ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas planuojant vienos dienos ar trumpesnės trukmės edukaciją;

11.2. ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų planuojant dviejų ugdymosi dienų edukaciją.

12. Planuojant organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje rekomenduojama atsižvelgti į šiuos veiksnius:

- 12.1. tikslingumo. Numatyti, kaip suplanuotos veiklos padės siekti dalyko Bendrojoje programoje numatytų tikslų, kokios užduotys bus skiriamos mokiniams ir kaip bus vertinama jų pažanga;
- 12.2. mokinių saugumo. Numatyti priemonės mokinių saugumui esant ne mokyklos aplinkoje užtikrinti;
- 12.3. įtraukumo. Siūlant veiklas atsižvelgti į mokinių mokymosi poreikių įvairovę ir sudaryti sąlygas visiems mokiniams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius mokinių įsitraukimo į veiklas būdus;
- 12.4. ekonomiškumo. Įvertinti, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalausti ši veikla ir ar mokykla gali juos skirti;
- 12.5. rizikų tikimybės. Apsvarstyti galimas rizikas ir numatyti jų įveikos būdus.
13. Siekiant, kad ugdymas ne mokyklos aplinkoje sukurtų prielaidas mokiniams patirti gilesnę mokymosi patirtį siektina:
- 13.1. numatyti konkrečius uždavinius, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;
- 13.2. įtraukti mokinius į pasiruošimo procesą ir padėti mokiniams suprasti kontekstą;
- 13.3. važiavimo laiką iš dalies panaudoti mokymuisi jeigu ugdymo proceso metu į mokymosi vietą vykstama specialiu transportu;
- 13.4. ugdymo procese organizuoti aktyvias mokymosi veiklas, pritaikytas kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti mokantis klasėje;
- 13.5. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukti interaktyvias mokymosi priemones;
- 13.6. ugdymo veiklas organizuoti pagal iš anksto sudarytą planą.
14. Pažintinei ir kultūrinei veiklai per mokslo metus skiriamos 1-4 pradinėse klasėse ir 5-10 pagrindinėse klasėse po penkiolika dienų.
15. Pažintinėje kultūrinėje veikloje pagal galimybes dalyvauja visi klasės mokiniai. Mokiniams, nedalyvaujantiems edukacinėje veikloje, ugdymo procesas organizuojamas mokykloje.

IV SKYRIUS

SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

16. Organizuojant išvyką, vykimą į pažintines veiklas (toliau – Išvyka) ir siekiant užtikrinti besimokančiųjų saugumą, yra skiriami lydintys asmenys ir Išvykos vadovas. Lydintys asmenys – suaugę asmenys, kurių funkcijas apibrėžia mokyklos vadovas. Lydinčiųjų asmenų skaičius priklauso nuo Išvykoje dalyvaujančių mokinių skaičiaus. Jeigu Išvykoje dalyvauja:
- 16.1. mažiau nei 15 mokinių ir jie yra vyresni nei 16 metų, skiriamas tik Išvykos vadovas;
- 16.2. mažiau nei 15 mokinių, kurie mokosi pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas ir jaunesni nei 16 metų, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;
- 16.3. daugiau kaip 15 mokinių, vyresnių nei 16 metų, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;
- 16.4. daugiau kaip 30 mokinių, skiriamas Išvykos vadovas ir 2 lydintys asmenys;
- 16.5. organizuojant Išvyką į užsienį, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintys asmenys santykiu 15 mokinių – 2 lydintys asmenys; 30 mokinių – 4 lydintys asmenys;
- 16.6. suaugusiems asmenims vykstant į Išvykas skiriamas tik Išvykos vadovas, kuriuo gali būti skiriamas vienas iš vykstančiųjų.
17. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkoje, nustatoma, kad:

- 17.1. mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo:
- 17.1.1. skiria ir tvirtina asmenį, atsakingą už ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimą;
 - 17.1.2. vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą / neteikia pritarimo planuojamai Išvykai;
 - 17.1.3. skiria ir tvirtina Išvykos vadovą ir lydinčiuosius asmenis. Lydintys asmenys nėra skiriami, kai ugdomojoje veikloje dalyvauja tik suaugusieji asmenys;
 - 17.1.4. atsižvelgdamas į planuojamos veiklos specifiką, mokinių amžių ir jų specialiuosius ugdymo(si) poreikius, gali nustatyti dalyvaujančiųjų išvykoje skaičių ir kitokių lydinčių asmenų skaičių;
- 17.2. Išvykos vadovas:
- 17.2.1. parengia veiklų programą / planą ir numato parengiamuosius darbus;
 - 17.2.2. numato galimas rizikas ir pasirengimą joms valdyti;
 - 17.2.3. priima vadybinius sprendimus, reikalingus mokymuisi ne mokyklos aplinkoje įgyvendinti;
 - 17.2.4. pristato suplanuotų veiklų planą mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams);
 - 17.2.5. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi;
 - 17.2.6. užtikrina numatytų veiklų įgyvendinimą ir sąlygas numatytiems ugdymo tikslams pasiekti;
 - 17.2.7. užtikrina, kad vykdant suplanuotas veiklas būtų laikomasi mokykloje nustatytų procedūrų;
- 17.3. nepilnamečių mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:
- 17.3.1. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose pateikimą už Išvyką atsakingam asmeniui. Sutikimas pateikiamas pagal mokyklos parengtą formą; mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) turi teisę nepritarti, kad vaikas dalyvautų Išvykoje, atšaukti vaiką iš Išvykos.
 - 17.3.2. su Išvykai organizuoti susijusių išlaidų apmokėjimu;
 - 17.3.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimu lydintiems asmenims;
- 17.4. mokiniai atsakingi:
- 17.4.1. už dalyvavimą Išvykoje. Atsisakyti dalyvauti gali tik dėl objektyviai pagrįstų priežasčių, dėl kurių susitariama mokykloje;
 - 17.4.2. už aptartų elgesio taisyklių laikymąsi: nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai elgtis lankant numatytus objektus ir kt

V SKYRIUS

IŠVYKOS Į UŽSIENĮ ORGANIZAVIMAS

18. Išvyka į užsienį mokymosi tikslais galima, jeigu Išvykos programa ir tikslai padeda siekti Bendrosiose programose numatytų ugdymo tikslų. Prieš Išvyką į užsienio šalį susipažįstama su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rekomendacijomis dėl vykimo į pasirinktą šalį.
19. Mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, susipažinęs su mokytojo planuojamos Išvykos programos projektu, kuris rengiamas mokyklos nustatyta tvarka, priima sprendimą dėl mokinių Išvykos į užsienį organizavimo. Mokyklos vadovas skiria Išvykos vadovą ir lydinčiuosius asmenis, su jais aptaria Išvykos programą, saugaus vykimo aplinkybes, galimas rizikas bei jų valdymą.
20. Išvykos į užsienį vadovas:

- 20.1. sudaro detalią Išvykos programą;
- 20.2. numato galimas kelionės rizikas ir jų valdymą ir aptaria su mokyklos vadovu;
- 20.3. pateikia Išvykos programą ir detalią informaciją nepilnamečių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl nakvynės vietos, nurodo telefono numerį, kuriuo gali susiekti, bei kitą, jo nuožiūra, svarbią informaciją;
- 20.4. pateikia reikalavimus reikalingai informacijai gauti iš nepilnamečių mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir pilnamečių mokinių, kurią turi žinoti Išvykos vadovas vykdamas į Išvyką;
- 20.5. organizuoja vizos, jeigu reikalinga, gavimą;
- 20.6. organizuoja mokinių pasirengimą vykti į Išvyką, atsižvelgdamas į mokyklos nustatytas taisykles/reikalavimus. Neišvykusiems mokiniams ugdymo procesas organizuojamas mokykloje įprasta tvarka;
- 20.7. supažindina su Išvykai į užsienį reikalinga informacija, paaiškina pagrindinius kultūrinius skirtumus, nurodo galimus informacijos šaltinius, pasiūlo mokiniams savarankiškai susipažinti su šalimi, į kurią vykstama;
- 20.8. supažindina su išvykos taisyklėmis.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 21. Mokinio mokymosi laikas išvykose, ekskursijose ir kitais panašiais atvejais, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę).
 - 22. Mokinių ugdymo ne mokykloje aplinkoje organizavimo aprašas keičiamas mokyklos direktoriaus įsakymu.
 - 23. Aprašas skelbiamas mokyklos interneto svetainėje www.liepkalnio.vilnius.lm.lt .
-

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PROGRAMA

PROGRAMOS PAVADINIMAS		
PROGRAMOS DALYVIAI (nurodyti kiek iš konkrečios klasės mokinių dalyvauja)		
PROGRAMOS TIKSLAS (-AI) (žr. žemiau tikslų paaiškinimus, tinkančius įrašyti)		
PROGRAMOS TURINYS (žr. žemiau turinio paaiškinimus)		• Įžanga. • Pagrindinė dalis. • Apibendrinimas.
PROGRAMOS VYKDYMAS:	DATA	
	MARŠRUTAS	
	TRUKMĖ	
	IŠVYKIMO VIETA IR LAIKAS	
	PARVYKIMO VIETA IR LAIKAS	
	NAKVYNĖS VIETA (jeigu programa ne vienos dienos)	
	REFLEKSIJA SU MOKINIAIS Kokiu būdu bus aptariama mokymosi pažanga (ką mokiniai sužinojo, išbandė, išmoko)	
	TĖVŲ INFORMAVIMAS (trumpas komentaras e. dienyne)	

Programą rengė

(parašas)

(Vardas, pavardė)

1. Integracija su Bendrąja programa (BP):

- Skatinti žinių gilinimą ir pritaikymą praktikoje, siejant ekskursijos temą su mokomaisiais dalykais, pvz., istorija, geografija, biologija ar menais.
- Plėsti mokinių akiratį, suteikiant galimybę iš arti pažinti mokyklos programoje nagrinėjamus reiškinius ar objektus.

2. Kompetencijų ugdymas:

- Ugdyti mokinių kritinį mąstymą, problemų sprendimo įgūdžius ir kūrybiškumą.
- Skatinti savarankiškumą, atsakingumą ir bendradarbiavimo įgūdžius.

3. Karjeros ir profesinės krypties ugdymas:

- Padėti mokiniams atrasti savo interesus ir stiprybes, siejant jas su būsima profesine veikla.
- Skatinti susipažinimą su įvairiomis profesijomis, per praktines veiklas ne mokyklos aplinkoje.

4. Tarpdalykinis mokymasis:

- Ugdyti gebėjimą susieti kelis mokomuosius dalykus, pvz., aplankant gamtos parką integruoti biologiją, geografiją ir ekologiją.
- Skatinti kompleksinį mąstymą per stebėjimą ir refleksiją apie lankytus objektus.

5. Kultūrinės ir istorinės patirties praturtinimas:

- Supažindinti mokinius su savo krašto kultūra, istorija ar gamtos paveldu, pvz., lankantis muziejuose, kultūros paveldo objektuose ar istorinėse vietovėse.
- Ugdyti pagarbą tradicijoms, kultūriniam bei istoriniam palikimui.

6. Socialinės ir emocinės kompetencijos:

- Stiprinti grupės bendrumo jausmą, skatinti draugiškus tarpusavio santykius ir pagarbą kitų poreikiams.
- Ugdyti atsakomybę už savo elgesį išvykos metu, formuojant tinkamus įpročius.

7. Motyvacijos ir savivertės stiprinimas:

- Skatinti mokinių motyvaciją tobulėti, išsikeliant ir siekiant asmeninių ir akademinių tikslų.
- Ugdyti pasitikėjimą savimi per dalyvavimą (olimpiadose, konkursuose, projektuose) ir pripažinimą už pastangas.

- **Ižanga:**
 - Išvykos tikslų pristatymas.
 - Konteksto suteikimas (kodėl ši vieta svarbi? Kaip tai susiję su mokymosi turiniu?).
- **Pagrindinė dalis:**
 - Vietos gidų ar mokytojų vedamos paskaitos/pasakojimai.
 - Pažintiniai turai ar ekskursijos.
 - Užduotys (kokio tipo).
- **Apibendrinimas:**
 - Diskusijos apie tai, kas buvo išmokta.
 - Užduočių aptarimas.

Užduočių tipai

Užduotys gali būti įvairios, priklausomai nuo mokinių amžiaus, vietos ir mokymosi tikslų:

- **Stebėjimai:**
 - Pvz., užrašyti, kokias augalų ar gyvūnų rūšis pamatė (gamtos tematikai).
- **Klausimai-atsakymai:**
 - Surasti atsakymus į pateiktus klausimus (informaciją gauti iš gidų, eksponatų ar paaiškinimų).
- **Kūrybinės užduotys:**
 - Piešti, kurti istoriją, filmuotis ar fotografuoti vietos įkvėptas temas.
- **Grupinis darbas:**
 - Pvz., orientacinis žaidimas, kuomet reikia surasti tam tikrus objektus pagal užuominas.
- **Eksperimentai:**
 - Pvz., mokslo centruose atlikti bandymai.

Vilniaus Liepkalnio mokyklos
ugdymo organizavimo ne mokyklos aplinkoje tvarkos aprašo
2 priedas

Mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo apie organizuojamą išvyką lapas

Pranešame, kad Jūsų sūnus/duktė 20.....m.mėn.d. val. išvyksta į

.....
(turizmo renginio pavadinimas)

Iš išvykos planuojame parvykti 20....m. mėn. d.val.

Išvykos vadovo vardas, pavardė, tel.

Lydintis asmenis

.....
(kirpimo linija)

Tėvų (globėjų) sutikimas dėl vaiko dalyvavimo išvykoje

Susipažinau ir leidžiu dukrai/sūnui

(vardas, pavardė, klasė)

20....m.mėn.d.val. vykti į išvyką

.....
(turizmo renginio pavadinimas)

Esu susipažinęs/usi su maršrutu, dalyvavimo taisyklėmis ir galimais pavojais turizmo renginio metu. Užtikrinu, kad mano sūnus/duktė (globotinis/ė) susipažinęs/usi su saugaus eismo, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos bei maudymosi reikalavimais, turizmo renginio metu nevertos alkoholio bei kitų psichoaktyvių medžiagų bei vykdys turizmo renginio vadovo nurodymus, bus atitinkamai apsirengęs, turės reikalingus dokumentus. Prisiimti atsakomybę bei atlyginti nuostolius, jei vaikas išvykos metu savo kaltais veiksmais padarytų žalą, kitiems išvykos dalyviams ar išvykoje naudojamam turtui.

Sutinku, kad mano sūnui/duktėi esant reikalui būtų suteikta pirmoji medicininė pagalba. Įvykus nelaimingam atsitikimui dėl vaiko saugaus elgesio taisyklių nesilaikymo, pretenzijų vadovui neturime.

Informacija turizmo renginio vadovui apie dalyvio sveikatą (vartojami vaistai, ligos, t.t.)

.....

.....

Tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė, telefonas

parašas,....., data

VILNIAUS LIEPKALNIO MOKYKLOS
UGDymo NE MOKYKLOS APLINKOJE DALYVIŲ SĄRAŠAS
VYKSTANČIŲ Į

(vietovė, data)

Eil. Nr.	Mokinio pavardė, vardas	Klasė	Gimimo data	Adresas ir telefonas

Išvykos vadovas:

Pavardė, vardas	Pareigos	Parašas

Lydintys asmenys:

Eil. Nr.	Pavardė, vardas	Pareigos	

VILNIAUS LIEPKALNIO MOKYKLOS
UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE INSTRUKTAŽAS
MOKINIAMS VYKSTANTIEMS Į

(vietovė, data)

Eil. Nr.	Pavardė, vardas	Klasė	Mokinio parašas	Instruktažo turinys

--	--	--	--	--

Išvykos vadovas:

.....

(parašas)

.....

(vardas, pavardė)

Mokinius lydi ir už jų saugumą atsako:

.....

(parašas)

.....

(vardas, pavardė)

.....

(parašas)

.....

(vardas, pavardė)

.....

(parašas)

.....

(vardas, pavardė)

**VILNIAUS LIEPKALNIO MOKYKLOS
UGDymo NE MOKYKLOS APLINKOJE
SAUGOS ELGESIO TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROJI DALIS**

1. Šios taisyklės yra norminis mokyklos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklos ir elgesio reikalavimus išvykos, ekskursijos, žygio, stovyklos ir t.t. (toliau – Išvykos) metu, kad nebūtų padaryta žala gamtai, savo ir kitų mokinių saugai, sveikatai ar gyvybei.

2. Taisyklės nusako su mokinių veikla susijusius pavojus, riziką ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio, drausmės taisyklių ir etiketo reikalavimų kiekviename ugdymo ne mokykloje renginyje (ar jo etape).

3. Mokiniui, pasirašytinai supažindintam su šiomis taisyklėmis ir pažeidusiam šiuos taisyklių reikalavimus, taikoma administracinė atsakomybė ir drausminė nuobauda pagal mokyklos numatytą tvarką.

**II SKYRIUS
BENDRI SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI**

4. Laiku atvykti į renginį.
5. Vykdyti išvykos vadovo (mokytojo) ir/ar lydinčių asmenų nurodymus.
6. Griežtai laikytis šių Mokinių saugos, sveikatos ir elgesio taisyklių.
7. Neatsiskirti nuo grupės.
8. Laikytis saugaus eismo taisyklių.
9. Būti drausmingiems, mandagiems; netriukšmauti, nerėkti.
10. Kultūringai elgtis visuomeniniame transporte, laikytis etiketo taisyklių.
11. Nešiukšlinti viešose vietose, viešajame transporte.
12. Elgtis draugiškai ir būti dėmesingiems vienas kitam.
13. Atlikti išvykos vadovo (mokytojo) ar kito pedagogo paskirtas užduotis.
14. Gamtoje:
 - 14.1. draudžiama teršti gamtą, naikinti arba žaloti medžius, gyvūnus ir t.t.;
 - 14.2. kūrenti laužus galima tik specialiai tam įrengtose laužavietėse ir stovyklavietėse;
 - 14.3. draudžiama deginti atliekas, mėtyti degančius degtukus, naikinti priešgaisrinius įrenginius.

**III SKYRIUS
VEIKSMAI PRIEŠ IŠVYKĄ**

15. Dalyvauti Išvykos organizavimo veikloje.
16. Informuoti tėvus apie Išvykos tikslą, datą ir laiką.
17. Patikslinti, ar į sąrašą taisyklingai įrašyta asmens vardas, pavardė.
18. Išklausti instruktažą ir pasirašyti turizmo renginio programos atitinkamoje skiltyje.
19. Vykstant į Išvyką reikia:
 - 19.1. vežtis tik greitai negendančius maisto produktus;
 - 19.2. pasirūpinti tinkama sezonui apranga;

19.3. jei sergama lėtinėmis ir kitomis ligomis, informuoti apie tai Išvykos vadovą (mokytoją), pasiimti reikiamų vaistų;

19.4. draudžiama vėžtis ir vartoti svaigiųjų gėrimų, narkotinių medžiagų bei kitų sveikatai ar gyvybei pavojingų medžiagų, priemonių.

IV SKYRIUS

RENGINIO VADOVO, ORGANIZATORIAUS VEIKSMAI, ĮVYKUS NELAIMINGAM ATSTITIKIMUI

20. Turizmo vadovo veiksmai nelaimingo atsitikimo atveju turizmo renginio metu:

20.1. esant reikalui suteikia pirmąją pagalbą;

20.2. praneša mokyklos vadovybei apie įvykį žodžiu ir raštu;

20.3. informuoja mokinių tėvus (globėjus);

20.4. kviečia greitąją pagalbą.

V SKYRIUS

VEIKSMAI PO IŠVYKOS

21. Padėti sutvarkyti naudotas priemones, inventorių.

22. Palikti Išvykos vietą tvarkingą ir švarią.

23. Be vadovo leidimo neišeiti iš turizmo renginio.

24. Saugiai grįžti namo.

VI SKYRIUS

MOKINIO SAUGAUS ELGESIO INSTRUKCIJOS

MOKINIO ELGESYS GATVĖJE, VIEŠAJAME TRANSPORTE: AUTOBUSE, TROLEIBUSE, TRAUKINYJE

1. Viešojo transporto leidžiama laukti tik stotelių laipinimo aikštelėse, o kur jų nėra – prie stotelės ženklo ant šaligatvio ar kelkraščio.

2. Keleiviams leidžiama įlipti (išlipti) tik kai transporto priemonė visiškai sustoja.

3. Jei keleivis vyksta viešuoju transportu, jis privalo įsigyti kelionės bilietą ir jį pažymėti.

4. Užsakyto autobuso reikia laukti mokyklos kieme, o jam atvykus - nebėgti. Įlipant ir išlipant nesistumdyti, laikytis eilės.

5. Laikytis saugaus elgesio taisyklių transporto priemonėse: draudžiama triukšmauti, vaikščioti, iškišti rankas, mojuoti, rodyti gestus kitiems eismo dalyviams, persisverti pro važiuojančios transporto priemonės langą, važiuojant atidarinėti duris, išlipus iš transporto priemonės iškart bėgti per gatvę.

6. Keleiviams draudžiama blaškyti vairuotojo dėmesį ir trukdyti jam vairuoti transporto priemonę.

7. Keleivis privalo sėdėti, užsisėgti saugos diržą, nevaikščioti po transporto priemonės saloną.

MOKINIO ELGESYS MUZIEJUOSE IR PARODOSE

1. Muziejuose ir parodose kiekvienas dalyvis privalo saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, vaikščioti atsargiai, klausytis ekskursijos vadovo nurodymų ir pasakojimo apie

vieną ar kitą eksponatą.

2. Klausytis vadovo pasakojimo visos ekskursijos metu, nors ir būtų neįdomu.
3. Neblaškyti kitų dėmesio garsiomis kalbomis ir pastabomis ir netrukdyti gidui.
4. Be grupės vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės.
5. Jeigu ekskursijos metu yra būtinybė išeiti, apie tai būtina informuoti grupės vadovą.

MOKINIO ELGESYS PRIE VANDENS TELKINIŲ IR GAMTOJE

1. Kategoriskai draudžiama maudytis nežinomose ir nepatikrintose vietose, audros metu, esant blogam orui, dideliam rūkui, prastam matomumui.

2. Geriausia ir saugiausia organizuoti maudymąsi atitvertuose pliažuose, kur budi gelbėjimo tarnybos. Tik įsitikinus visišku saugumu, leidžiama maudytis ne daugiau kaip 8 vaikams vienu metu, nurodytoje maudymosi vietoje, vienam asmeniui skiriama 4 kvadratiniai metrai ploto.

3. Draudžiama maudymosi metu šūkauti, nes šauksmas vandenyje yra pagalbos prašymo signalas.

4. Paplūdimio ir maudymosi ribos vaikams turi būti specialiai pažymėtos. *Gylis* maudymosi vietoje turi būti ne didesnis kaip *0,7 metro* vaikams, *nemokantiems plaukti*. Nuo *0,7 metro* iki *1,3 metro* – mokyklinio amžiaus vaikams ir mokantiems plaukti vaikams.

5. Maudytis rekomenduojama saulėtą, nevėjotą dieną, esant ne žemesnei kaip +20C oro temperatūrai, jei vaikai maudosi pirmą kartą. Jeigu vaikai jau yra maudęsi, galima leisti maudytis esant ne žemesnei kaip +16 C vandens temperatūrai. Maudymosi *trukmė nuo 7 iki 30 min.*

6. Karštomis dienomis vaikai gali maudytis 2 kartus per dieną.

7. Jei grupė turi valčių, jos turi būti paengtos panaudoti gelbėjimui maudymosi metu.

8. Kategoriskai draudžiama renginio dalyviams nardyti, šokinėti iš valtys, ar nuo stataus skardžio, kranto, maudytis temstant ar tamsiu paros metu, be vadovo leidimo.

9. Kategoriskai draudžiama vieniems dalyviams irstyti valtį.

10. Suorganizavę plaukimą valtimis, grupės vadovas ar plaukimo vadovas (rekomenduojama abiem kartu) patikrina, ar valtys perėję techninę apžiūrą, ar yra gelbėjimo priemonės (liemenės, gelbėjimo ratai, virvės ir pan.) Valties šeimininkas turi būti suaugęs žmogus, mokantis gerai plaukti ir apmokytas gelbėjimo būdų, sugebantis techniškai irkluoti.

11. Valtimis galima vežti tik leistiną asmenų skaičių, kuris nurodytas ant valtys borto. Neleistina plaukti toliau, kaip 100 metrų nuo kranto. Nemokantys gerai plaukti, prieš sėsdami į valtį, užsideda liemenes. Kitas gelbėjimo inventorių sudedamas į valtį.

12. Laikytis priešgaisrinių ir aplinkosaugos reikalavimų.

13. Nenaudoti degių skysčių laužui įkurti.

14. Laikytis saugaus elgesio taisyklių gamtoje: atsargiai elgtis su aštriais daiktais, nesistumdyti, nelaipioti į medžius.

15. Nešiukšlinti: popierių, stiklo tarą ar duženas bei kitas šiukšles palikti šiukšlių dėžėse.

16. Nepalikti degančio laužo, žarijas užpilti žemėmis ar vandeniu, sutvarkyti laužavietę.

17. Negalima naikinti ir gadinti poilsiaviečių įrangos, informacinių ženklų bei stendų, kvartalinių stulpų, riboženklų ir kt.

MOKINIO ELGESYS LEDO ARENOJE, NUOTYKIŲ PARKE

1. Įvertinti savo čiuožimo ant ledo gebėjimus, laikytis saugaus atstumo nuo kitų čiuožėjų.

2. Laikytis instruktorių nurodytų reikalavimų.

MOKINIO ELGESYS ŽAIDIMŲ IR ATRAKCIONŲ METU

1. Vadovams ypač reikia būti dėmesingiems, kai vaikai žaidžia specialiose žaidimų, atrakcionų vietose.
2. Vadovas privalo įsitikinti, ar tvarkingas inventorių, kuris bus naudojamas renginio metu.
3. Vaikai privalo laikytis žaidimų ar atrakcionų vietose nurodytų saugos reikalavimų.

MOKINIO ELGESYS KELIAUJANT LAIVAIS IR LĖKTUVAIS

1. Kelionė laivu įpareigoja gerai pasirengti, nusiteikti psichologiškai, kelionės metu būti drausmingiems, korektiškiems, mandagiems.
2. Prieš kelionę kiekvienas dalyvis pasirūpina asmenine vaistinėle, kuri jam reikalinga, kad nesusirgtų jūros liga. Jeigu jos neišvengėte, laikykitės kajutės režimo. Praneškite grupės vadovui apie savijautą ir informuokite, kur būsite. Esant reikalui, grupės vadovas kreipiasi pagalbos į laivo medicinos tarnybą.
3. Plaukiant laivu ar skrendant lėktuvu, privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir palydovų reikalavimų.
4. Visur ir visada būti punktualiams.
5. Savavališkai nelipti į lėktuvą ar keltą. Sulaukti leidimo įlipti.
6. Drausmingai, kultūringai elgtis, netrukdyti vieni kitiems.

MOKINIO ELGESYS VARŽYBOSE

1. Laikytis saugaus eisimo, elgesio viešojoje vietoje reikalavimų.
2. Vykdyti varžybų organizatorių nurodymus.
3. Be vadovo leidimo nepasišalinti iš varžybų vykdymo vietos.
4. Vykimo į varžybas metu būti drausmingiems.

MOKINIO ELGESYS OLIMPIADOSE, KONKURSUOSE

1. Vykdyti organizatorių nurodymus.
2. Netrukdyti kitiems olimpiados, konkurso dalyviams.

MOKINIO ELGESYS PASIKLYDUS MIESTE AR KITOJE NEPAŽIŪSTAMOJE VIETOVĖJE

1. Jeigu renginio dalyvis (iai) atsiskyrė nuo grupės ir pasiklydo, esant galimybei, pirmiausia privalo susisiekti su grupės vadovu (paskambinti telefonu).
2. Neturint tokios galimybės, laukti toje vietoje, kur atsiskyrė nuo grupės, nebandyti patiems susirasti grupę.
3. Jeigu renginio dalyvis(iai) tiksliai žino grupės buvimo adresą, galima kreiptis į policijos pareigūnus, kad padėtų pasiekti grupės buvimo vietą.